

НОВИ ХОРИЗОНТИ

Лист Економско-трговинске школе

НОВИ ХОРИЗОНТИ

Лист Економско-трговинске школе

Садржај:

Пријатељство на дар

Такмичења

Посета Народној скупштини Републике Србије

Пријатељство без границе

Сајам у Немачкој

Обележавање 160 година постојања школе

Дан Светог Саве

Праг — Беч

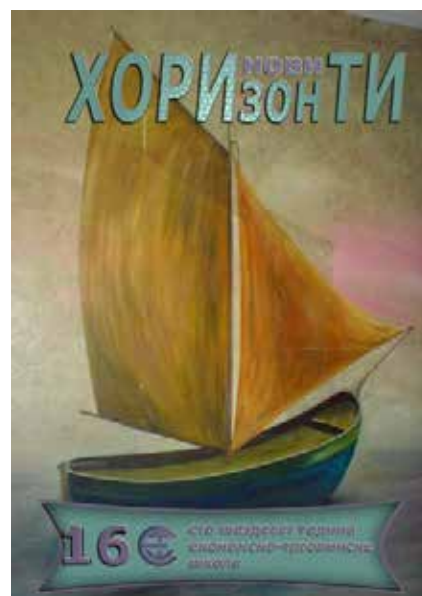
Мирис давних времена

Стваралаштво ученика

Неуморни шахисти

Статистичка секција

Овако смо изгледали у прошлом броју:

Директор: Лука Шешум

Редакција: Гордана Вучковић, Бранка Дашић, Весна Џино, Анђелка Стојићевић, Зоран Прокић, Ђорђе Јанковић, Јелена Николић, Сања Атанацковић, Дарко Радосављевић, Милица Тодоровић

Главни и одговорни уредник: Радмила Степић

Насловна страна, дизајн: Јасмина Стефанов

Припрема за штампу: Јасмина Стефанов

Штампа: СЗР „Ситограф“

Тираж: 1000

Сајт школе: www.ekonomskapo.edu.rs

Ускршња изложба

Интервју са директором

„Да ли је посао директора тежак?”

Сваки посао који тражи велику одговорност има и своју тежину, креативност, широко познавање проблематике школства, благовремено реаговање на сваки изазов, а уз то и стрпљење и истрајност.

„Да ли су за сарадњу бољи ученици или професори?”

С обзиром да до сада нисам имао озбиљних проблема ни са једнима ни са другима говори о доброј и успешној сарадњи и са ученицима и са професорима.

„Која је најупечатљивија успомена из Ваших школских дана?”

Жеља за школовањем и врло рано напуштање родитељског дома већ са непуних 11 година, одлазак у град и први сусрет са животним искуствима које је требало превазићи успомене су које ме прате и до данас. Тежина обећања и њихово испуњење како родитељима, тако и самом себи обавезивала ме је да истрајем у животним циљевима.

„По чему добром, а по чему лошем памтите своје школске дане?”

Искрено другарство које је било без икаквих интереса, строги и праведни професори који су знали да схвате и разумеју проблеме и недаће младих тога времена (а била су тешка времена) памтим као светлу страну свог школовања. Лоших је било много мање и до сада су заборављене.

„Да ли Вас је више испуњавао рад у професији предавача или руковођење школом?”

Искрено, пријатнији су ми биле године проведене на часу биологије са ђацима, али и на овом месту има изазова, на које се трудим да одговорим најбоље што могу, те ми и оно чини задовољство.

„Да се не бавите овим послом, шта би било Ваше занимање?”

И даље професор.

„Да ли је Ваш однос са ученицима бољи сада или онда када сте радили као предавач?”

Мој однос није промењен и сматрам да и сада, као и онда када сам радио као предавач, имам добар однос са њима. Вероватно то могу да потврде хиљаде ђака који су завршили ову школу.

„Шта бисте поручили ученицима наше школе, али и свим младим људима?”

Будите истрајни на путу ка зацртаном циљу, постаните успешни, радни, поштени и добри људи.

Јелена Николић, IVTT
Милица Тодоровић, IVTT

Мој разговор са Андрићем

Ја нећу рећи српски, југословенски, нити било чији нобеловац. Ти си наш. Стварно си за све људе, без обзира на националност, веру, расу. Показао си нам да различитост није препрека, да можемо заједно. Но, прека ћуд нам то не дозвољава. Очито да теби нико ни после пола века није дорастао, али даћемо себи за право да ти се обратимо. Уметност нису била само твоја дела већ и твој читав живот.

„Нисам био ни срећан, ни миран, ни весео...”

Кажу да су несрећни само они који виде ствари онакве какве јесу. Таква рођен, био си предодређен за стварање великих, умних дела, које упорно прожима мотив усамљености. Док не упознах твој живот, мислила сам да једино мене у касне вечерње сате обузимају немири. Та немила мисао, као језа, проструји телом, отера сан и унесе страх. Страх од живота.

„Многи постигну оно што су хтели, а изгубе себе.”

Има тренутака када се запитам какве користи има човек који добије све, а изгуби властиту душу. Ипак, тражим оправдање за оно што чиним. Није лако живети у мраку, сужених видика и пред собом имати смо један циљ. Ретко су човекови циљеви зли. Сви желимо живот препун добра и сласти, а треба се сетити

да „уз сваки драм добра иду два драма зла”.

„Живети није лако ни мраву у мравињаку, ни птици на грани...”

Ја једино могу говорити у име људи. Колико год живот био тежак, суров и неправедан, уједноме се можемо сложити – живети је лепо. Нико нам није ракао да ће сваки дан бити сунчан. Пристали смо на сузе, јер знамо колико вреди секунд среће. Оно што нас једи јесте то да сутра није свакоме обећано.

„Такав је живот да човек често мора да се стиди онога што је најлепше у њему.”

Рекла бих да није такав живот, већ људи. Натерају нас не само да се стидимо већ и да одбацујемо оно што нас одваја од других и уздиже.

„Требало је живети.”

Бесмислено је у старости кајати се за пропуштене прилике, за сва одрицања. Свакоме је дарован по који срећан дан, по који осмех. Наметнули су нам мисао да је живот само један, те га можемо скрјити онако како желимо или пустити да се ствари одвијају како је записано.

„Није најгоре што све пролази, него што ми не можемо и не унемо да се помиримо са том простом и неизбежном чињеницом.”

Неприхватљива истина. На ове речи једино могу да останем нема. Уосталом,

увек си инсистирао на ћутању. Заборавих да те је у младости мучило то што си имао потребе да говориш о себи, а није било оних који су желели да те чују. То се свакако променило, с том разликом да ти више ниси имао ни потребе, ни жеље за речима.

Пронађимо сигурност, дозволимо да тишина завлада и тако завршимо овај неми разговор.

Марија Костадиновић, IVe,

Први попечитељ просвете Доситеј Обрадовић

(Поводом двеста година просвете у Србији)

Време рађа јунаке и учењаке. Свечи и просветитељи су реткост и у неколико векова. Зато се сматрају бесмртним и настављају да живе кроз своја дела — задужбине које нам оставише.

Просветитељске идеје Доситеја Обрадовића:

- Определио се за оно најприродније - народни језик.
- Пише за свакога „ко с чистим и правим срцем жели ум свој просветити и нарави побољшати”.
- Веровао је у спасоносну моћ разума, јер само разуман човек може расудити, распознати и изабрати оно што је најбоље.
- Своју наду и слогу, мир и љубав међу људима гајио је и ишчекивао да ће доћи са просветитељством.
- У тежњама за новим он не проповеда да би само забавио читаоца него да би га поучио, усмерио на пут напретка и тако извукао из дубоке таме балканске непросвећености.

„Васпитавајући наше потомке да им светлост Доситејевих идеја буде звезда водилца кроз живот, очуваћемо пламичак светлости неопходан за увод у сигурну будућност” (Р. Степић)

Педагог Рада

Један од последњих званичних извештаја, пред одлазак у пензију у новембру 2010. Рада педагог, почела је питањем: „Како спојити знање и емоције у хармонично јединство једне личности – личности педагога?“

Наставници и ученици наше школе знају одговор, јер нас је она томе научила: ведрином, ширином и љубављу према деци.

Сања Новаковић, педагог

Поставља се питање зашто поједини ученици имају проблема у усвајању градива одређених предмета, који су то узроци неуспеха ученика?

Узроци неуспеха могу бити различити, али можемо их тражити у оквиру одређених категорија, као што су:

- социоекономски и културни услови друштва у целини,
- васпитно-образовни утицаји у оквиру школе,
- карактеристике породице и
- карактеристике самог појединца.

Најпре ћу говорити о појединцу као значајном фактору који утиче на школски успех, тј. неуспех. На успешност учења у великој мери утичу радне навике ученика. Најважније су: навика места (навика да ученик учи на одређеном месту, које треба да буде прилагођено учењу) и навика времена (навика да ученик планира време када учи, а када се одмара). Притом је важно да ученик реално процени време које му је потребно за учење.

Поред радних навика, на успех у учењу утиче и употреба различитих метода и техника учења:

- метода учења делова или метода учења целине,
- метода концентрисаног учења (временски интервали учења су дужи) или метода раздељеног учења (учење је у краћим временским интервалима и са чешћим прављењем пауза),
- метода активног или метода пасивног учења.

Коју ће методу ученик користити зависи пре свега од узраста на коме се налази, затим од тежине градива које се учи (и да ли је у питању градиво које је ученику разумљиво и смислено или није), од ученикових афинитета према одређеним методама.

Важно је истаћи да за ученика кажемо да активно учи само онда када покушава да оно што чита и научи, повезујући то са знањима стеченим из различитих извора, са свакодневним искуствима.

Велики утицај на успех у учењу има и преслишавање, односно покушај ученика да репродукује оно што је учио. Значај преслишавања је у томе што ученицима пружа увид у то колико су нешто заиста научили.

Рада Цветковић је 32 године свог радног века провела у нашој школи пружајући нам свакодневно на себи својствен, ведар и концизан начин савете везане за образовање, али и за онај важнији део наше професије – васпитање младог човека.

Колегама је отварала врата професије од увођења у наставу, припрему стручног испита, вођења педагошке документације до нових метода учења. Свакако најважнији део њене стручне помоћи био је везан за свакодневно решавање загонетки васпитања.

Ученицима је била стручна подршка у овладавању процесом учења. Ипак, највећи део свог радног века провела је са ученицима, сигурно и са пуно разумевања, водећи их компликованим путевима одрастања.

И последњег радног сата решавала је њихове проблеме, тако да је потврдила мишљење генерација ученика Економско-трговинске школе, да је синоним за реч педагог – Рада.

Анђелка Стојићковић, професор

Школски успех

(фактори који утичу на постигнућа ученика)

Non scholae, sed vitae discimus – Сенека (не учимо за школу, већ за живот)

До сада смо говорили о утицају радних навика ученика и метода на успех у учењу, а сада акценат стављамо на мотивацију за учење као битан фактор успешног учења.

Свакако да су интересовање за неки предмет и пријатност градива које се учи битни мотивациони фактори. Када код ученика постоји интересовање за одређени предмет, онда он лакше учи и дуже памти градиво тог предмета.

Може се поставити питање: зашто је успех у школи битан? Успех утиче на наклоност вршњака према одређеном ученику, доприноси задовољству ученика собом и задовољству родитеља дететом, а касније доприноси и већој могућности приликом избора средње школе или факултета. Зато и појединац и школа и друштво у целини улажу велике напоре како би створили услове за постизање што бољег успеха.

Оно што је битно, без обзира на то који су разлози довели до неуспеха, јесте да се заједнички ангажују и породица и школа да се пронађе начин да се помогне ученицима који не постижу успех у учењу.

Шта могу ученици који постижу слаб успех да учине за себе, у циљу побољшања постигнућа у школи или превенције школског неуспеха? Саветује се ученицима да:

- најпре испланирају време тако да имају јасан план учења (шта, када и колико уче) и да се у раду придржавају тог плана (континуирани рад);
- да мотивишу себе за учење одређеног градива тако што ће у градиву пронаћи оно што је њима посебно важно, дати лични значај ономе што уче (јер када им је нешто важно, то се онда лакше учи, дуже памти...);
- да у учењу користе различите методе учења и да што више настоје да уче с разумевањем уче (јер механички научено градиво се брзо заборавља, теже учи, лакше помеша са неким другим градивом);
- да редовно похађају наставу и буду активни у раду на часовима (да покажу иницијативу, самосталност...).

Републичко такмичење из трговинског пословања са практичном наставом

Данијел Мирковић и Љубица Моравчевић су ове године представљали нашу школу на Републичком такмичењу из трговинског пословања, које се одржало у Крагујевцу у Трговинско-гоститељској школи „Тоза Драговић“, 25. и 26. марта.

У оквиру такмичења професорка Слободанка Цветић је организовала припреме. После напорног рада отишли смо на такмичење, где нас је дочекала љубазна екипа.

Рад теоријског дела одвијао се у Трговинско-гоститељској школи „Тоза Драговић“, а практични део у супермаркету „Темпо“, са посебно издвојеним простором за такмичаре.

Такмичари су били из разних крајева Србије. На такмичењу је било тридесет шест такмичара из осамнаест школа. Ми смо освојили екипно пето место, а појединачно је Љубица Моравчевић освојила једанаесто место, а Данијел Мирковић осмо.

Моравчевић Љубица, III₂

Спортска такмичења

Резултати спортских градских такмичења

Мали фудбал – мушка екипа: 1. место;

Рукомет – мушка екипа: 2. место;

Рукомет – женска екипа: 3. место.

Атлетика:

100 м: Иван Станисављевић, IV_{e1} – 1. место, Јелена Живановић, IV_{тт} – 4. место,

400 м: Марко Стојадиновић, I_к – 3. место;

800 м: Милица Ивковић, I_{e2} – 2. место;

1000 м: Стефан Симић, IV_{e2} – 3. место;

скок удаљ: Иван Станисављевић, IV_{e1} – 1. место, Милена Стаменковић, IV_{e1} – 2. место;

бацање кугле: Стефан Милојковић, IV_{e1} – 1. место, Маја Марковић IV_{e2} – 3. место.

Резултати спортских међурегионалних такмичења

Атлетика:

бацање кугле: Стефан Милојковић, IV_{e1} – 2. место;

100 м: Иван Станисављевић, IV_{e1} – 3. место.

Државно такмичење у кик-боксу

Да наша школа не бележи само успехе у економским дисциплинама, доказао је Иван Трајиловић, ученик IV разреда наше школе, освојивши треће место на државном такмичењу у кик-боксу. Иванов спортски дух и предан рад уродили су плодом још прошле године, када је први пут учествовао на државном такмичењу и освојио прву награду у својој категорији.

Милена Ивковић, IV_{e2}

Такмичења

ОПШТИНСКО

Српски језик: Јована Миловановић, IV_ф и Драгана Алексић, IV_ф (без пласмана).

ОКРУЖНО

Руски језик: Јелена Животић, IV_{тт} (8. место).

Историја: Илија Ивић, III_{e1} (2. место), Марија Стојковић, II_ф (3. место), Немања Судар, II_ф (3. место), Душан Јуришић, II_ф (3. место), Вукашин Зорко, II_e (3. место).

РЕПУБЛИЧКО

Рачуноводство: Мирјана Гроздановић, IV_{e1} (28. место).

Трговинско пословање са практичном наставом: Љубица Моравчевић, III_{т2} (11. место), Данијел Мирковић, III_{т2} (8. место).

Основи економије: Милош Стокић, IV_{e3} (8. место).

Пословна економија: Драган Стојковић, IV_e (7. место).

Пословна информатика: Јован Митић, IV_e (18. место).

Услуживање са практичном наставом: Желимир Поропатић, III_у (4. место).

Куварство са практичном наставом: Маја Николић и Зоран Редић, IV_у (3. место), Марија Рајчић и Дафина Миловановић, III_у (6. место).

Историја: Илија Ивић, III_{e1} (4. место).

КРОС РТС-а

Атлетика

Проф. Весна Ристић

I место – екипно

1. Марко Стојадиновић, I_к – II место
2. Иван Станисављевић, IV_{e1} – II место
3. Јелена Живановић, IV_{тт} – III место
4. Сања Јовановић, II_{тт} – IV место
5. Јована Стефановић, II_ф – II место
6. Стеван Симић, IV_{e2} – VI место
7. Жељана Живановић, IV_{у1} – IV место
8. Марина Радовановић, IV_{у1} – VI место
9. Марко Милојковић, I_{e2} – IV место
10. Милица Ивковић, I_{e2} – III место

„Ми смо живи, а самим тим и ти, јер док ми постојимо, постојаћеш и ти у нашим срцима”

Изненада си
отпловио водом сиве боје,
сад пловиш нашим сузама,
пловиш срцима што плачу
у огледалу од суза,
у огледалу од суза.

Нек ти од наших суза
Бог крила анђела скује.
Понекад их рашири над овим градом
и сети нас на себе, анђеле!
Док нас има, и ти постојиш!

Виолета Величковић, Пт₁

Душан Ђорић
2. 3. 1994 - 13. 5. 2011.

Наш анђео

Кажу: живот није лак, и мораш бити јак да пребродиш све мане које се, једна за друом заломе... Кажу да треба наставити даље, борити се са свим оним што следи.

Слика, ритам, осећај и реч... Зар је тако брзо прошло већ?

Зар си нас тако брзо оставио, отишао, да неком другом будеш најбољи пријатељ, да са неким другим делиш лепе дане, тренутке, радости? Или нас ипак гледаш и пазиш на све нас, као што си увек и радио? Да ли твој осмех и тамо тера све тмурне облаке? Нама - нама остаје само туга, рана на срцу, бол у грудима... Живот нас учи да идемо напред, али да никад не заборавимо драге особе као што си ти... Анђеле наш најдражи, сада нам остаје само нада да време лечи све ране, а Бог ће нам дати снаге да идемо даље.

Кад изгубиш пријатеља, то је несрећа. То ти је туга од свих највећа.

Почивај у миру, твоје Пе и разредна. <3

Миливојеви дани

Ако је глума радост игре, а публика огледало у које се глумац огледа, онда су овогодишње глумачке свечаности „Миливојеви дани“ пружиле много радости и публици и глумцима.

Глумачка уметност сва је саткана од тананих и крхких емоција које трају колико игра на сцени, а иза спуштених завеса, сем разасутих суза и смеха по гледалишту, кулиса и костима, ништа не остаје. Сврха уметности и јесте да подари емоцију, очара и зачара.

Великан нашег глумишта, Миливоје Живановић, судбински је био везан за позориште и где год је играо, ходао и живео био је празник, свечаност, догађај за незаборав.

Љубитељи позориш, та су могли да уживају у чарима ове уметности на „Миливојевим данима“ у Пожаревцу, шеснаести пут заредом. На овогодишњем фестивалу узели су учешће Југословенско драмско позориште, Београдско драмско позориште, Народно позориште из Београда и позориште „Зоран Радмиловић“ из Зајачара. Победник фестивала био је млади бард Драган Мићановић, са троструком улогом у представи Југословенског драмског позоришта „Из јуначког живота грађанства“, по тексту Карла Штернхајма и у режији Иве Милошевић. Завршне вечери позориште Атеље 212 је одиграло представу „Пазарни дан“ у част победника фестивала.

Владислав Велковски, IVТТ

„Бисери“

Ђачки „бисери“

☉ Професорка: „Ко је био на челу родовско-племенске заједнице?“

Ученик: „Родољуб.“

☉ Професорка: „Ко стално преживљава?“

Ученица: „Онај ко је гладан.“

☉ Професорка: „Ко је Растко?“

Ученик: „Растко је брат Стефана Немање.“

☉ Професорка: „Ко све има шију?“

Ученик 1: „Кокошка.“

Професорка: „Ко још има шију?“

Ученик 2: „Пиле.“

☉ Професорка: „Јеси ли прочитала лектуру?“

Ученица1: „Јесам, али нисам баш.“

Професорка: „А јеси ли ти прочитала?“

Ученица2: „Ја нисам прочитала баш целу књигу, али сам почела сам да је читам од почетка.“

☉ Ученик: „Кад је умро, рекао му је да не плаче.“

☉ Ученица: „То је инсект тврдоглавац.“

☉ Ученик: „Ја не причам, ја му само кажем.“

☉ Ученик: „Ми смо психичка лица.“

„Бисери наших професора“

☉ Ученик: „Професорка, прошло пола сата.“

Професорка: „Јел' ти хоћеш да ти ја дам пола кеца!?“

☉ Ученица: „Овде се ништа не види због сунца.“

Професорка: „Па шта сад, треба да пуцам у Сунце!?“

☉ Професорка ученику: „Престани више да звониш!“ (мобилни телефон)

☉ Ученици: „Можемо ли у тоалет?“

Професорка: „Нека иде ко хоће.“ (излази цело одељење)

Професорка: „Па где ћете сви? Нема места!“

☉ Професорка: „Банкнота је претежа новца.“

☉ Професорка: „Искрено, да ли је неко од почетка школске године поштено сео да обрише таблу?“

☉ Професорка: „Ако имаш 23 столице и купиш још 5, имаћеш укупно 32 столице.“

Скривање

Посета Народној скупштини Републике Србије

Са ученицима гимназије, музичке, медицинске и политехничке школе упутили смо се на занимљиво путовање.

Народна скупштина је највише представничко тело и носилац уставотворне и законодавне власти у Републици Србији. Присуствовати седници Скупштине за сваког ученика је посебна част. Имали смо среће, па смо крајње неочекивано били упућени да присуствујемо седници, на којој су народни посланици постављали питања министарки спорта у вези са Законом о спорту. У току рада председавајући је прекинуо дискусију

и именом и презименом представио ученике који су пратили ток седнице. Наше присуство је забележено оком камере у поподневном дневнику РТС1, због чега нам је било нарочито драго.

Након тридесетак минута праћења рада народних посланика одводе нас у малу салу Скупштине. Тамо смо од одговорног лица добили корисне информације о начину рада и историјату Народне скупштине. Упознати смо и са историјским подацима везаним за градњу зграде Народне скупштине. Наиме, камен-темељац положио је краљ Петар I Карађорђевић 1907. године. Градњу

овог здања прекинуо је Први светски рат, а прво заседање у њој је одржано 1936. године. По завршетку занимљивог разговора упутили смо се у даљи обилазак града.

*Аница Никодијевић, IIФ
Илија Драгославић, IIIе₂*

Посета Народној банци Србије и Сајму образовања у Београду

Матуранти Економско-трговинске школе 11. марта обишли су Народну банку Србије и Сајам образовања у Београду. Ова посета је постала традиционална за ученике завршних разреда школе. Кроз интересантан програм упознали смо се са историјатом Народне банке Србије и начином израде кованог новца и папирних новчаница. Све то смо употпунили обиласком мини-музеја, у ком се чува новац пронађен на тлу данашње Србије.

На Сајму образовања ученици су могли пронаћи идеје за наставак школовања.

Сања Атанацковић, IVе₃

Сајам туризма

У петак 25. фебруара 2011. туристички техничари школе супосетили Сајам туризма у Београду. Дан резервисан за посету Сајма туризма је дан за путовање, дружење и стицање практичног знања. Туристички техничари, популарно названи „тетејци“, са великим ишчекивањем и задовољством кренули су рано, у пратњи професорâ: Вере Шешум, Добриле Џамић и Драгана Неранџића. Разгледали су домаће и стране штандове туристичких и угоститељских предузећа. Добили су пропагандни материјала за ову туристичку сезону. Као и сваке године, највећу пажњу привукле су егзотичне дестинације. После посете Сајму, слободно време провели смо је у тржном центру „Ушће“, на Новом Београду. Ученици остају под утиском доброг шопинга и незаобилазног Мекдоналдса.

Са првим пахуљама стигли смо у Пожаревац, уморни препуни позитивних утисака.

Јелена Николић, IVтТ

Сајам у Немачкој

Немачка је једна од водећих светских индустријских земаља. Налази се у централној Европи и има повољан географски положај, јер излази на Северно и Балтичко море. Позната је по индустрији, технологији и као оснивач Европске уније.

Пуно се говори и пуно зна о Немачкој као сили. Стабилност, истрајност, иновативност, способност, богатство, преданост само су неке од асоцијација које важе за ову светску силу.

Као ученица Економско-трговинске школе, добила сам прилику да са професорима и друговима посетим ову земљу и упознам све чари и трикове њиховог успеха. Једна од шеснаест области на које је Немачка подељена јесте Баден-Виртелберг. Град који смо посетили, Синген, смештен је у овој моћној области. Историјски град, швајцарских корена, познат по вулканском рељефу и својој индустријској сили оставио нас је без речи. Смештај у пријатном и удобном хостелу пружио је комфор и релаксацију од дневних активности. Љубазност и остварена сарадња њихове школе „Robert Gerwing“ пружио је нам прилику да презентујемо нашу

школу и виртуелно предузеће у најбољем светлу. Посета тамошњих ученика и многобројних туриста пружио је нам прилику да упознамо нове, занимљиве и образоване људе и остваримо добру сарадњу за будуће пројекте. Дуготрајни рад и труд наших ученика се свакако исплатио и донео зараду. Када се завршио сајам и излагање наших и њихових ученика, имали смо прилику да посетимо неке од највећих и најпремљенијих фабрика у том региону. Видели смо најсавременију технологију производње и организовање радника и особља, које је свакако на завидном нивоу. Након обиласка индустријске зоне, остатак путовања искористили смо да обиђемо велелепно језеро у Констанцу. Овај универзитетски град одише културом и старим грађевинама. Зеленило које га краси даје му посебну чар.

Наше научно-туристичко путовање се завршило, али су нам слике ове моћне земље и жеља за њиховим стандардом остале као пример за рад, успех и напредовање, како бисмо једног дана своју земљу могли да сврстамо у ред оваквих светских сила.

Милена Лазућ, IVe,
Катарина Трујић, IVe

Пријатељство без границе (Посета пријатеља из Немачке)

У сарадњи са немачком организацијом GTZ, 2010. године огледно одељење комерцијалиста посетило је Немачку. Као гости, стекли смо бројна пријатељства и незаборавна искуства. Гостопримство је узвраћено.

Дружење се наставља, овог пута у Србији. За њихов четвородневни боравак припремили смо занимљив програм. Дочекали смо наше другаре на аеродрому у Београду. У Пожаревацу су се сместили у хотел и припремили за недељу дружења и забаве. Исте вечери показали смо им град, организовали журку. Наши пријатељи из Немачке су се опустили и заиграли са нама српско коло.

Сутрадан смо им показали школу и организовали занимљиву радионицу о повезаности Србије и Немачке. Дружење се наставља кроз обилазак Виминацијума, Голупца и Сребрног језера. Посетили смо Београд, обилазећи знаменитости са туристичким водичем. У Кнез Михаиловој улици уживали смо са својим познаницима уз кафу и чај у једном од београдском кафића. Други дан се завршио журком у пожаревачком кафићу. Последњег дана одржали смо заједнички час у бироу (кабинет намењен за огледно одељење комерцијалиста) и размењивали знања. Посетили смо галерију Милене Павловић Барили. Организован је и пријем код градоначелника, а све је то медијски пропраћено. Најслађи део посете оставили смо за крај: обишли смо фабрику „Бамби – Банат“.

Слатки производи одушевили су наше пријатеље, а одушевљење је достигло кулминацију када су добили поклон-пакетиће са производима „Бамби – Баната“.

И лепо брзо пролази. Приређено је опроштајно вече у школском ресторану. Уживали смо у музици, пићу, храни, дружењу...

Немачки пријатељи су били одушевљени српском храном, начином на који се ми забављамо, а нарочито нашим гостопримством. Оставили смо утисак гостопримљивог народа. Од генерација које долазе очекујемо да наставе сарадњу.

Жељана Дробац, IV_e
Ана Митић, IV_e

Обележавање 160 година постојања школе

Рођендани су пригоде којима се људи радују, приликом којих се окупљају и које нам доносе осмехе и позитивну енергију у време одрастања.

Када школа слави рођендан, њена врата са радосћу отварају бивши и садашњи ученици и запослени, поштујући знање и васпитање које им је у годинама одрастања даривала.

Када школа слави 160. рођендан, знамо да је реч о институцији младости са једном од најдужих традиција у Србији.

Припреме за обележавање почеле су најпре у самом колективу, да би 5. 3. 2010. биле озваничене формирањем организационог одбора, на чијем су се челу нашли Вукица Васић, помоћник градоначелника, некадашњи ученик наше школе, и директор, Лука Шешум. Они су залагањем допринели организовању прославе.

У програм су били укључени готово сви ученици и запослени, који су уносили личну радост, ентузијазам и понос што доприносе прослави тако значајног рођендана.

Током године славили смо на следећи начин:

март:

- шаховски турнир
- почетак снимања филма о раду школе

април:

- хуманитарна акција за Стамницу
- литерарни конкурс „У школи се живот учи“
- поетско-музички програм посвећен Душку

Трифуновићу у извођењу уметника Бранка Пражића из Новог Сада

мај:

- турнири у кошарци, одбојци и фудбалу
- ликовна колонија
- драмско вече – Бранислав Нушић „Београд некад и сад“

А онда је 22. октобра 2010. одржана централна прослава, у оквиру које су изведене следеће свечане активности:

- Ученици свих образовних профила текуће школске године су се представили у холу Центра за културу пригодним презентацијама и израђеним производима, који су изазвали велико интересовање свих присутних.

- Постављене су и изложбе ликовних радова са сликарске колоније и изложба о историјату школе. Изложили смо најзначајнија признања које је школа освојила у претходној деценији.

- Одржана је промоција монографије, коју смо почели да обликујемо од децембра 2009. и у чијој су изради осим аутора Милене Стефановић, Анђелке Стојићевић и рецензента Славише Радовановића, учествовали многобројни наставници и ученици. Осим историјата, монографија посебно представља рад школе у претходној деценији.

- На свечаној академији приказан је најновији филм о школи, уручена су признања и на крају изведен раскошан културно-уметнички програм наших ученика и ученика музичке школе.

Радост успешно реализоване прославе била је општи утисак свих присутних гостију и учесника, чиме је „слављеница“ потврдио озбиљност и значај својих 160 година.

Анђелка Стојићевић, професор

Новогодишња представа

Деда Мраз (Никола Стојковић, IIIТТ) је 24. 12. 2010. паркирао је своје санке на крову наше школе и донео поклоне клинцима и клинцезама радног колектива Економско-трговинске школе.

Малишанима колектива учиници су приредили представу „Мрвица и Иглица“, по тексту Владислава Велковског. Улоге су тумачили: Владислав Велковски, IVТТ; Ивана Живковић, IIIТТ; Маја Максимовић, IVТТ; Душан Тадић, IТТ; Немања Стојковић, IТТ; Катарина Борисављевић, IIIк; Вукашин Аврамовић, IIе; Невена Мишић, IVТТ; Александра Марковић, IVТТ; Зорко Вукашин, IIе; Милица Ђукић, IIIТТ; Ана Јованов, IIIТ.; Милица Костић, IIIТ. По завршетку представе подељени су пакетићи.

Маја Максимовић, IVТТ

Дан Светог Саве

„Он је светитељ о коме се највише прича у народу, а те приче су просте и живе поуке: Он и светле визије Немањића у прошлости народне су нада и успех, а код црква и манастира успомене на сина Немањиног и празник његов почиње врло рано да се прославља...“ (Милош Црњански)

Крајем 18. и почетком 19. века прослављање Светог Саве се претворило у националну прославу и школску свечаност. Од тада, па све до данас успомене на Светог Саву и даље живе, у нашим срцима. Јануар 27. је дан када све школе широм Србије славе Савиндан и овом празнику придају велики значај. Наша школа је припремила живописну приредбу. У којој су учествовали ученици свих разреда и својим разиграношћу и креативношћу допринели да приредба буде успешна. Из сале смо изашли испуњени спокојем и поносни на моћ знања које добијамо у школи, а на које нас је Свети Сава својим делима упућивао.

Тамара Трескавица, IVе,

Мирис давних времена

Наше путовање је започето у раним јутарњим часовима 8. априла. Два аутобуса била су испуњена жагором две блиске генерације 1992. и 1993. Све је наговештавало незаборавну и бурну екскурзијску причу, чији је главни мотив био да нам приближи нама сродну суседну земљу Републику Српску.

Пошто нас је добро уморила вожња, ред је био да предахнемо. Душевни мир и окрепљење нам је пружио родни крај Вука Караџића – Тршић. Лагана пешачка тура кроз уређени комплекс одавала је утисак да боравимо у сасвим другом времену. Пожелели смо да останемо заробљени у том очаравајућем тренутку мира и тишине. Нешто даље од ове оазе налази се и женски манастир

Троноша, који је саграђен у 14. веку и задужбина је краља Драгутина. Ту је и чувена чесма девет Југовића, у чијим капљицама смо пронашли спокој и олакшање напорног пута. Међутим, пут нас је нагнао да кренемо даље, преко границе. Брзо смо се нашли на суседној територији и за тили час се сродили са земљом, која по својим карактеристикама подсећа на нашу. Последње стајалиште је било етно-село „Станишић” близу Бијељине. Корачали смо кроз импозантне творевине саздане од камена и дрвета, које нас нису остављале равнодушним. Дрвени коњи, дуге барокне хаљине у које су одевене средњовековне принцезе, витезови исуканих мачева... Остављамо минуло време за собом и враћамо се у садашњост. Свако је

нашао неку разоноду. Неки су шетали мостовима, хранећи лабудове, неки су се возили возићем дуж села, а многи су седели по кафићима. Погледала сам тог момента на сат и схватила како време лети. Покушавала сам да сликам лепоте места и забележим делове божанствене природе, како би дуже трајали у нама.

Мрак је лагано присвајао небо и док се последњи хук возића ширио ваздухом, знали смо да је време да кренемо. Опраштали смо се од овог призора са блеском у очима, надом и вером у срцу, захвални Богу, што је све време био уз нас и омогућио да уживамо у чаролијама ове предивне земље.

Данијела Перућ, IVe₂

Праг — Беч

(Екскурзија матураната)

Не знам треба ли нагласити да ћемо ово путовање памтити вечно. Човек ретко заборавља лепе тренутке, још ређе дане не пуно брижне и варљиве младости. Времена за нестрпљење није било: пошли смо брже него што смо очекивали.

Праг. Занемаримо шеснаест сати проведених путујући. Наћи се у граду који крије више од пет стотина торњева, у једном од најстаријих и, по многим, најлепших градова средње Европе — чини да не полагамо много на то колико је времена требало провести у аутобусу.

Данас, после готово шест месеци, када су утисци слегли, не бих могла говорити о сваком дану појединачно. Све је то постало једна складна и нераздвојна целина нечег лепог проживљеног. На сам помен

Прага пред очима видим мостове, музеје, катедрале; они сада на сликама делују као наслагане коцкице. Није то једино што смо видели. Сусрели смо се са Астрономским сатом и његовим фигурама апостола. Беше ту фасцинантна катедрала Светог Вида, неизоставни Карлов мост. Дворац високих степеница — Карлштејн — надомак Прага употпунио је оно што смо претходних дана доживели.

Беч — град у коме се осећате као код куће. Мало времена смо имали за обилазак, посетили смо дворац — Шенбрун. Како то обично бива, најслађе смо оставили за крај. Одлазак у луна-парк Пратер пробудио је у нама детињу жељу да се стигне до звезданог сјаја.

Марија Костадиновић, IVе,

Кладово – Неготин – Зајечар

Друга година наше школе имала је привилегију да од 20. до 22. септембра своју екскурзију проведе на досад непознатој релацији, Кладово – Неготин – Зајечар. Обишли смо хидроцентралу Ђердап, археолошко налазиште Гамзиград, као и Мокрањчеву кућу у Неготину.

Прво вече смо провели у хотелу у Кладову, жељно ишчекујући одлазак у дискотеку. Провод је био незабораван. Другог дана смо отпутовали у Неготин, где смо се упознали са његовом историјом и знаменитостима. Трећи, последњи дан екскурзије били смо у Зајечару и обишли налазиште Felix Romuliana, где су рођени чак тројица римских цара.

Дружење и уживање у лепотама источне Србије учиниће да ову екскурзију не заборавимо.

*Маријана Радвановић, IIк
Анђела Благојевић, IIк*

Од знања до игре

Прослава 160 година од оснивања школе била је осмишљена тако да активности у оквиру њеног обележавања трају током целе године и да у њих буде укључен што већи број ученика.

Имајући ово у виду, као и чињеницу да основну одредницу постојања школе чини економска струка, професори економске групе предмета дошли су на идеју да осмисле по први пут у школи „Квиз из области познавања основних економских предмета“.

Креативни тим, који је осмислио и реализовао ове сложене и оригиналне идеје, а касније и жири финалне вечери, сачињавале су професорке: Емина Стојановић, Гордана Вучковић и Весна Стокић. Један од реализатора била је Анђелка Стојићевећ.

У припреми питања учествовале су и професорке: Вера Шешум, Братислава Николић, Сибинка Живановић, Анђелка Стојићевећ и Силвана Ристић.

У квалификационом делу учествовало је осам екипа. Екипе су биле састављене од ученика трећег и четвртог разреда економске и финансијске струке. У финални део су се пласирале четири екипе.

Финално вече одржано је 7. октобра 2010. у физкултурној сали школе

уз огромно интересовање ученика свих разреда. Присутни учници нису само навијали већ су и активно учествовали у решавању задатака.

Програм су водили ученици Владислав Велковски и Јована Миловановић, док је секундант био професор Предраг Ражнатовић. Такмичаре је поздравио Лука Шешум, директор школе. Између игара ученици су извели неколико пригодних музичких тачака.

Игре су биле везане за:

- дефинисање економских појмова,
- откривање економских појмова путем анаграма,
- састављање економских исказа од задатих речи,
- решавање задатака и
- откривање појмова уз помоћ асоцијација.

Игре су биле динамичне и интересантне, а посебну пажњу привукла је игра асоцијација. Резултати су до готово самог краја били изједначени, што указује на изузетну припремљеност екипа, међутим, игра асоцијација је издиференцирала екипе.

Победник квиза била је екипа „Ми нисмо одавде“ – IV_e, у саставу: Драган Стојковић, Александра Стојковић, Марија Јовановић и Невена Ненадов. Друго место освојила је екипа „Противпожарни апарат“ – III_f, у саставу: Сандра Јовановић, Милица Михаиловић и Катарина Стокић. Треће место освојила је екипа „22“ – IV_e, у саставу: Дарко Радосављевић, Александар Пајкић, Милош Стокић. Четврто место освојила је екипа „АЛИ“ – III_e, у саставу: Анђела Милојковић, Лазар Стевић и Илија Ивић.

Екипе су награђене пригодним поклонима, а прихваћен је и предлог екипе III_e, која је елиминисана, да победничка екипа добије слободан дан за одељење.

Драгоцено искуство прве овакве манифестације и овације којима је квиз био праћен дали су идеју да овакав начин такмичења постане традиционалан. Предлажмо да то буде месеца октобра.

Анђелка Стојићевећ, професор

Пријатељство на дар

Док смо као мали слушали бајке, веровали смо да је живот баш такав, као у бајкама, савршен, скројен по свачијој мери, да постоје добре и лоше улоге, добре и лоше ствари, али да добре увек побеђују.

Пријатељство је најлепша, а у исто време и најтежа ствар. То није нешто што се учи у школи, али ако ниси научио смисао пријатељства, онда ниси ништа научио. Имати доброг пријатеља значи имати највеће богатство на свету. Једно име нама много драго, топло, насмејано, весело, али опет, друге стране, тужно, непомично – Владимир... Наш пријатељ. Ушао је у наш живот сасвим случајно, 1. септембра 2009, да нам буде најбољи другар, да буде наша звезда водиља. Можда га нисмо сви тог дана прихватили, али он је полако, временом задобио нашу љубав. Његов осмех нам говори да морамо напред, да морамо да се боримо, да не смемо да одустанемо, да живот носи много веће проблеме од оних који нас тренутно муче. Он нас је научио како да се суочимо са животом онако као што се он суочава свакога дана, са осмехом. Живот? Да ли је он према свакоме праведан? Да ли сваком додели улогу коју жели да игра? Не! Живот је свакоме од нас доделио неки задатак, неку

препреку коју морамо да пређемо. Влади је одузео много тога, али му је дао мудрост, дао му је жељу и снагу да се бори, дао му је доброту. А нама је дао Владу. Чудо живота можемо разумети једино ако му се препустимо, ако имамо наду и веру. Дошао је за све нас неизван, дуго очекивани дан, дочекали смо га са страхом и надом. Владимирова операција. Стрепели смо, чекали, надали се, бринули, ти сати су представљали вечност. Свака секунда била је дуга као сат, свака наша мисао била је подршка њему, свака наша молитва била упућена њему. Зазвонио је телефон, осећања су нам се помешала. Били смо уплашени. Глас Владимирове мајке: „Операција је успела!“ Осећање које се не може описати речима – радост, смех, сузе... Владимир се опоравља, нама недостаје, зовемо га свакога дана и очекујемо његов повратак у школу.

Овом приликом желимо да још једном покажемо Влади колико га волимо, да има нашу подршку. Нема човека који није поделио своју радост са пријатељем а да се није још више радовао, као што нема човека који није поделио своју тугу са пријатељем а да није мање туговао.

Влади од срца!
Твоје IIe

Пут у речи (Моћ речи)

Карактеристичне правописне и морфолошко-синтаксичке погрешке у писаним радовима и домаћим задацима.

А) Правописне погрешке:

„Књој“ / „дали“ : „несмемо“, „безкрајан“, „Изналазе (деца)“, „Би смо“, „не оправдано (да у једној игри)“, „то је не другарство“, „неприма“ : „књиј“, „историски“, „несмеју“, „неможемо“, „неби“, „не схватљиво“, „некоректонст са родитељи“, „читаоца“ (ген.пл.), „непомене“, „неуставши“ : „немци“, „неможемо“, „незнајући“ .

Б) Морфолошко синтаксне погрешке

- „Па им зато мора се рећи“

- „ако се припрема говорна вежба – опис слике, треба припремити лепа слика“

- „овим хоцу рећи да са теоријама могићности“. „Ученици када иду по дубоком снегу до школе, друга на пут не смеју оставити“ „На тај начин ми свесно употребљујемо медоту разговора“ „Поред тога упућује ученика да се самостално служе књигом и удубљују садржајно онога што се учи“ „И у телевизијској емисији имамо наставника императора и наставника координатора“

- „Када добије одређен задатак кога сам решава“

„Табла, која се налази на врх користи се за писање броја, кога желимо показати на позиционој табли“

- „Битан чиниоц, који доприноси лакше упознавање математике“

- „Дешава се и да осуствују са наставе да неби били питани“

- „Може то бити неки град, неко место у којем су ученици били...“

- „Песник и читаоц се заустављају на најједноставније ставри...“

- „Непријатељ је био веома нерасположен код народа“

„Ударила је непријатеља тако да га је онеспособила, а онда откачала у шуму“

- „пренос са телевизије“

- „Шта је мислио турчин о њим“

- „Кроз кои лик учача се храброст?“

Ови примери треба да послуже ученицима који желе да писменост ускладе са захтевима књижевног језика.

У писаном изразу присутан је локални говор (у фонетици, речнику и нарочито синтакси реченице).

До ових грешака долази зато што се не чита.

Ученици са интернета скидају скраћене верзије романа на неколико страница текста.

Професори су принуђени да дело школске лектире анализирају, иако их ученици нису прочитали.

Речник младих је „под лупом“, тј. осиромашен.

Професор Филолошког факултета у Београду В. Брборић наглашава да ученици нису једини кривци. „Велику одговорност носе медији, школа, Министарство просвете, породица...“

„Ако ни у чему другом, бар језички можемо бити богатији. Зато нам не треба никакав зајам и никакве санкције нас не могу омести. То се не увози то се гаји.“

Ученике морамо научити да је нездраво одрасти неписмен, без читања литературе и није добро живети без језичке културе. Она ће им пре или касније недостајати, у једном тренутку живљења ће то бити касно.

Зато обратите пажњу на моћ речи, фонетске, морфолошке, синтаксичке и правописне грешке.

Радмила Стенић, професор

Брат

Осећање привржености према некоме јаче је од времена, од простора, од гравитације. Обара све законе физике. Изненађује...

Шетала сам главном улицом, ношена тугом пљуштања кише. Вид ми се замаглио, лило је као из кабла. На улици није било никога, само су се мој капут и кишобран црвенели. Мисли луташе. Размишљај како би било добро да имам с ким шетати, да могу под нечији кишобран да се скријем. Да имам сестру, брата. Причали су ми да нисам јединица, да тамо негде, постоји неко чијим венама тече моја крв, али је далеко, никада га нисам упознала. Нестао је за време рата, када су се крали људски органи, када је владала мржња, када је било срамота волети... Остављен је или изгубљен тамо, доле, на Космету. Један млад човек, војник, спасао га је, чувао и повео у своју земљу. Покушавали смо да га пронађемо, али безуспешно. У души осећам његово присуство. Ту је негде, далеко од очију, али не и од срца. Некад причам са њим мислима. Најтеже одлуке, чини ми се да је донео.

Хееееј! Неки безобзиран човек прошао је својим аутом и испрскао ме. Дивно. Сама и мокра. А онда се десило нешто што нисам очекивала. Ауто се зауставио. Приметила сам да је скупоцен ауто. Док се затамњено стакло полако спуштало, ја сам се спремала да читам господину буквицу. Прозор се спустио. Занемела сам. Црна, чупава коса, крупне, прозирне зелене очи, повећи нос и правилно распоређени зуби – осмехивао ми се младић који је неописиво личио на мене. Узобљио се, претпоставила сам да је и он исто приметио. Рекао је: „Извини, било је намерно“ и отворио ми врата. Улазим у ауто незналица. Збуњена сам.

Хтела сам да питам куда идемо, али сам се плашила да ћу удахнути превише ваздуха и истовремено се угушити. Хаос у глави. Предосећање. Шта ако је он, мој брат? Можда ме мрзи. Глупост, због чега би ме мрзео? Нисам ја крива... Крив је рат. И тако унедоглед. Стао је. Изгледа да смо стигли. Где? Живим у овом граду цео свој живот, али овде никада нисам била. Улазимо без речи. Седамо за сто поред прозора. Погледала сам око себе. Било је то мали, али уређен стан. Трепереле су боје. Поглед ми је привукла слика на зиду – Косовка девојка и поред ње слика девојке у црвеном капуту са кишобраном. Насмејала сам се. Најзад, проговорио је, са чудним нагласком: „Поново извини. Стварно није било случајно. Журио сам... Знаш, дошао сам овде да потражим сестру. Можда ће ти звучати чудно, али... много личиш на њу. Како се зовеш?“ Одзвањало ми је у ушима – сестра... Знала сам. „Анђела.“ Очи су му засијале. „Ја сам Ненад, твој брат.“ Изговорио је то тихо, као да ћу побећи ако само мало јаче изговори исту реченицу. „Знам.“

Живи у Паризу. Пронашли су га у запаљеној српској кући, без гласа, гладног и прехлађеног. Лежао је поред иконе Св. Петке, славске иконе. Један војник га је и повео у Француску, чувао га као млађег брата. Ненад се вратио овде са намером да упозна мене, али и своју културу. Водила сам га кроз град, показујући му најзначајније споменике и препричавајући укратко српску историју. Научио је српски језик, али не зна ћирилицу. Помоћи ћу му да је савлада. Рекао ми је да је разговарао са мном у мислима, на српском језику. Тешили смо једно друго... плакали. Признао ми је да никада не носи кишобран, да сања да посети Дечане, Патријаршију Св. Архангеле. Да сања Србију, хлеб испод сача... Да сања Мораву и Ибар, али највише крваву Бистрицу и крволочне људе који му из кревета отераше родитеље, запалише кућу и украдоше огњиште.

Сами на свету не можемо живети. Лепо је имати пријатеље, али је лепше имати брата. Он воли без обзира на несрећу, он воли, воли јер је човек, јер је брат, а брат је љубав.

Марија Миљковић, 1ф

Руже и ракови

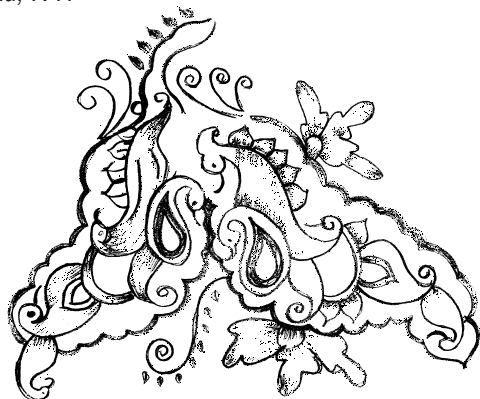
Ако ти неки мушкарац
који тихо корача,
буде писао песме,
насмеј му се од срца,
дај му повод да
осваја кишу,
да поцрвениш као
руже и ракови,
да увек буде млад.

Ако ти неки мушкарац
који је насмејан
буде писао песме,
погледај га онако безобразно,
знаш већ као...
Као жена, и дај
му повода да чезне,
да буде твој, свачији,
свој и ничији.

Ако ти неки мушкарац
који ужива затворених очију,
буде писао песме,
додирни га,
као да га срећеш
први пут,
и дај му повод,
да плаче
без икаквог разлога,
да сам поставља
и руши баријере.

Ако ти неки мушкарац
који дели комплименте,
буде писао песме,
пољуби га
и дозволи му да
поново живи
и да воли друге...
Веруј овом тихом,
насмејаном песнику
који ужива
затворених очију.

Владислав Велковски, IVтт

Киша

Лије низ прозор..
Брише отиске дисања...
Носи надања,
јер су узалудна само кајања.

Мирис пролећне прашине
смирује страсти, ублажава врелину
и по први пут у месецу не осећам горчину.

Лежим и слушам,
сатима лије низ олукe,
броји соби твоје кораке,
чекајући доносим одлуке.

Нада сјаји
капљица на прозору и лицу,
не усуђујем се да изговорим њено име,
њено име, јер осећам кишу суза.

Марија Перић, IIIе₁

Шаљиви сказ о Ромеу и Јулији

Постоји једна лепа прича
где се двоје младих убише биљем,
а њу написа Шекспир Виљем!

Прича поче негде на балу
где гости збијаше шалу,
кад се младићу, који је јако леп
пред очима окрену свет.
Љубав своју дотадашњу
он заборави брже но што је пијанцу
потребно да улаже у свађу,
јер он тада спази девојку млађу!

Шта да ради сада,
да л' да убере можда цвет,
за љупку Јулију Капулет.

У неком тренутку, у Ромеовој души
као да освану најлепши најлепши дан,
јер сазна да је осећај обостран!

Мржња велика, а љубав, ма нема веће,
али узалуд кад нема среће.
Ово деца млада, живот изгубише
и у небеса полетеше као птице
због неслоге две породице.

Лука Младеновић, Iе₂

Двоје

Ти и ја немамо будућност,
немамо сад, ни свој почетак а ни крај.

Ти и ја бићемо два странца
која су се у пролазу волела.

Ти и ја, два пријатеља, двоје младих,
лудих и наивних, страх срце оптерећује.

Ти и ја, довека двоје,
ко црно и бело, две супротности.
Рањени смо у чину љубави,
јер ми смо двоје који
не налазе оно што су желели.

Марија Перић, IIIе₁

Најбољи матурски рад школске 2009/2010. године

Јунаци савремене литературе између наде и безнађа, у потрази за правдом, слободом и истином

Док читам дела великих писаца као што су Андрић, Шекспир и Ками, дешавају се чуда. Често, на почетку реченице, кад видим како се помаља једна мисао, застанем задивљена и уплашена. Тада знам да су наши животи повезани са јунацима великих дела, чију вредност осетимо тек када се кроз читање уживимо у њихове животе.

Сва дела савремене литературе имају своју јединствену ноту, праћену љубављу, срећом, болом и патњом. Свет који Шекспир приказује је зао, пун сплетки, то је место у коме се појединац тешко сналази. Пре спознаје о окрутности света Хамлет је, као и Ахмед Нурудин, био уверен да свет почива на равнотежи добра и зла. Верујући у хармоничност света, и сам је осећао задовољство и унутрашњи мир. Дакле, Хамлет нам говори о нама и нашој стварности откривајући највећа животна питања: бити или не бити, живети или умрети, убити или опростити. Светлост очевог лика била му је једина светлост у животу, али тог лика више нема. Он је у безнађу, у потрази за правдом. Хамлетов глас натопљен болом далеко се чује, изван оквира Шекспирове драме из које је помисао: „Буди добра, о моја боли, и смири се“, каже Бодлер, као да мучи Хамлетове муке или „То је онај живот где сам пао и ја“, каже наш Дис. Тај непребол даје наодољивост и дубину људскости Хамлетовом гласу.

Ками слика своју генерацију у годинама рата, приказујући живот као низ апсурда пред којим је човек као социјално биће немоћан, али као појединац може да оствари своју слободу, ако одбаци традиционалне друштвене и моралне вредности, чему Мерсо и тежи. Човек егзистира у оквирима који су му наметнути, због чега се јавља осећај понављања свега, монотонија трајања, баш као и у Ракићевој песми Долап: „Све у истом кругу, све на истој стази“. Мерсо је индиферентан према смрти мајке, као и према Марији. Међутим, када погледам с друге стране, он је потпуно искрен и не покушава да хладнокрвност прикрије лажним сузама. Као „странац“, везује се за садашњост и одбацује све илузије, стиче снагу да апсурдној судбини погледа у очи, све до смрти, тог најапсурднијег ништавила.

Јунак Достојевског, Раскољников, своју унутрашњу борбу потписује мишљу како би један живот могао да спасе беде хиљаде. После учињеног злочина, он осећа стални страх, што у њему изазива напетост, а коначно болест. У безнађу у коме су се двоје грешника нашли, спас налазе у Библији. Соња, чија вера у васкрсење му помаже да сачува душу, постаје Раскољникову једини ослонац. Раскољников схвата да као човек са моралом који тежи слободи не може да пређе преко злочина, крви и леша, зато, за разлику од Мерсоа, прихвата спасење у вери која значи живот и снагу да се уздигнемо изнад простора и времена.

„Ако један народ нема велике књиге о себи, доказ је да нема шта да се памти“, речи су нашег Толстоја, Добрице Ћосића. Личности у његовим романима „Корени“ и „Време смрти“ обележава самоћа, несигурност, унутрашња празнина. Аћим Катић је глава породице, угледан трговац, велики радикал, борац хајдучке нарави, жељан моћи и власти. Жели да укорени себе као славног претка, али и да Ђорђе продужи његову лозу. Ђорђе осећа инфериорност према Толи Дачићу, слуги који за разлику од њега има четири сина, а сада му „продужује лозу“. Вукашин је противуречност Аћима Катића, негација хајдучке Србије, борац за слободу, правду и истину. Ратни вихор у роману Време смрти захвата народ као колектив, али и појединце који су потонули у заборав, оставивши за собом своје подвиге и страдања, и чије речи, карактер и поступци граде мозаик народног менталитета.

Наш нобеловац, Иво Андрић увек полази од Босне, као позорнице на којој се одигравају велики судари разних вера и цивилизација. Вредност његовог хуманизма огледа се у спонтаности и ненаметљивости која извире из декора минулих времена и архаичног света за који мислимо да је давно ишчезао. У безнађу Проклете авлије живот је тајна једног скромног, смиреног, недужног фратра и једног разочараног и животом отрованог турског богаташа. Осликавајући Ћамилову судбину, Андрић је дао портрет свог и нашег времена, приказујући апсурдност живота, где учени и богати могу такође брзо постати и беспомоћни и криви за злочине које нису учинили.

Тако је Ћамилов живот гашен рукама валије, иследника чија је функција мање да пита, више да слама.

Меша Селимовић успео је да ми објасни однос појединца и власти, и тако ме увери да је много тога апсурдно. Ахмед Нурудин у почетку прихвата туђу мисао, идеологију, која му постаје заклон од живота. А када се та зиданица сруши и он сагледа свет, почиње да осећа мржњу, завист, постаје жељан истине, слободе, правде, али и љубави. Ово је прича немоћног човека који чини све како би спасао брата, а на крају уништава себе. Луцидна меланхоличност Нурудинове приче и трагичност атмосфере не оставља ме равнодушном. И док се Нурудин укоренењу у вери, Хасан стално мења места, занимања и људе, не би ли сачувао себе од затворености. Он сматра да не треба спасавати правду, већ човека, па је зато и спреман да се одрекне наследства у замену за Харунову слободу. Покушава да Нурудину отвори очи и суочи га са суровим светом. Као симбол пријатељства поклања му књигу са „четири златне птице“, која Нурудина подсећа на детињство. Када постане кадија, Нурудин не успева да пронађе своју „златну птицу из снова“, па суочен са неправдама, изговара: „Грдна си варка, златна птицо“. Порука коју нам Селимовић упућује је да јесте љубав јединство које повезује све силе живота и круг вечности чини хармоничним, због чега смо ми део божанског.

Читајући ова дела, поистовећујем се са јунацима, не би ли ми то помогло да разумем поноре који се неизбежно јављају у сваком човеку који се нађе у ковитлацу живота, који уме да буде и превише суров.

Бавећи се сопственим мислима, долазим до закључка да у раду, љубави и слободи лежи смисао нашег постојања. Мислим да је љубав онај зачин који се додаје у све што радимо, како бисмо сваки тренутак свог живота учинили лепшим.

Зато знам да желим бити човек наоружан људскошћу, знањем и вером да све што је добро има велику вредност. Човек мора бити слободан да би живео и изборио своје место у свету. Не желим бити Хамлет, Мерсо, Раскољников, нити Ахмед Нурудин, не желим да живот прође поред мене, јер све је могуће, све је надамак руке, само се човек не сме предати.

Ивана Перуцић, IVe₃

ИНДИВИДУАЛНЕ РАЗЛИКЕ, РАЗУМЕВАЊЕ, ПРИХВАТАЊЕ И ПРИЛАГОЂАВАЊЕ

Посматрајући људе у свом окружењу, дошла сам до закључка да су сви појединци различити, да не постоје две потпуно исте особе, са истим разумевањем, прихватањем, прилагођавањем, схватањем... Ипак, те разлике и супротности привлаче људе међусобно, јер се тако узајамно допуњују.

При рођењу, па кроз цело детињство деца су везана за своје родитеље, али временом, како расту, сазревају и формирају своју личност, настају разлике у размишљању и схватању родитеља и деце. Зато је потребно добро разумевање, прихватање, па и прилагођавање. Деца су у току раста и развоја везана за своје родитеље, са којима остварују афективну везу, али од којих се током развоја морају одвојити да би саградили и сачували сопствену индивидуалност.

Постоје многи фактори који утичу на правилан развој деце, а један од њих јесте осамостаљивање када полазе у вртић и школу, где се деца полако адаптирају на нову средину, ново друштво и нова правила. Већ тада почињу полако и самостално да расућују и прихватају друге и њихова мишљења. У том раном периоду се уочавају разлике и разумевање међу њима. Деца се разликују у погледу појединих особина личности. Особине настају под утицајем наследних својстава детета, васпитања, средине, као и дететових сопствених субјективних искустава. Почети личности налазе се у великој мери већ у детињству и већ тада се деца разликују у многим личним особинама. Основношколски узраст је пресудан у томе да ли ће нека особа постати зрела, одлучна, социјално прилагођена или зависна, фрустрирана. Да би се формирале позитивне особине личности, потребно је обезбедити што повољнију средину у породици, школи и друштву, јер свако дете је прича за себе.

У готово свим сегментима данашњег друштва влада једно неприкосновено начело — начело индивидуализма. Друштво у коме живимо карактеришу разне поделе, незадовољства, социјални немири, који доводе до масовних окупљања (штрајка), где се изражавају незадовољства запослених и њихова борба да

остваре одређене захтеве. Ту се показују индивидуалне разлике, разумевање или неразумевanje, прихватање или неприхватање. И у овом случају постоје различита мишљења, али ипак има нечег заједничког, а то је незадовољство. Формирају се разни синдикати, а њих које чини група људи која се карактерише индивидуалношћу, узајамном одговорношћу за групну ефикасност и решавање неизбежних проблема.

Враћајући се неколико векова уназад, на основу прочитаних књига, испричаних прича, одгледаних емисија, покушавам да направим анализу људске свести и подсвести и закључујем да је још тада постојала разлика међу људима. Било је ту великог неразумевanja и слабог прилагођавања, што је резултирало углавном великим проблемима. Све то неслагање се испољавало на различитим пољима. Многи ратови вођени су управо због тога, јер су појединци били својеглави и нису желели да се прилагоде друштву. Због таквог њиховог става долази до неразумевanja између људи различите националне припадности. Све је то скупо коштало невиних људе, који су били марионете у рукама тврдоглавих појединаца.

И данас нас окружује то неслагање и неразумевanje, а ја живим у нади да ће сванути дан када ћемо бити прилагодљивији један другоме, спремни да прихватимо туђе мишљење великом дозом разумевања.

Маријана Радовановић, Илк

Има ли одговора? Живот? Живети значи: осећати, волети, радити, смејати се, стварати, разумети, рађати, маштати, проживљавати, писати, прихватити, мислити, градити, љубити, постизати, обнављати, проживљавати, патити, вриштати и, на почетку, умрети. Како сада на почетку умрети? Паметнији од нас су рекли да смо сви ми умрли чим смо се родили и да је смрт почетак бољег или горег живота, зависи од заслуге.

Гледам око себе и схватам да је свака од ових ствари нечији живот. За сваку њих ствари неко је потрошио стрпљење, време и труд. А да ли је то била његова жеља? Да ли је неко као дете маштао да ће правити сатове, лампе, кревете? Да ли је то био његов сан, или је морао радити да би могао живети? Мучи ме питање зашто сви посматрају људе на основу спољашњег изгледа? Да ли је стварно битно је ли неко, црне, жуте или било које друге боје? Да ли је битно којим се послом бави? Зашто више желимо да се нађемо у друштву оних људи који су кроз живот боље прошли? Зашто у ствари њих сматрамо бољима? Зар је стварно битно какав је нечији положај у друштву и материјални статус, а не особине (искреност,

неисквареност) и оно што би стварно требало највише да вреди? Зашто је тешко разумети да је неком потребна помоћ, зар је тешко разумети осећања других? Наравно да није! Али смо сви постали људи оуглани на средину у којој се налазимо и овакав начин живота, у којима је мало оних који не гледају само себе и све мање оних који нису похлепни. Зашто они који немају желе оно мало што имају да деле, док они који имају, „на претек“, чувају само за себе? Наравно, ови који имају су се трудили да то створе и постигну, али јесу ли морали да постану безосећајни да не осете ништа када прођу поред оних који нису успели? Морамо почети да мењамо навике, морамо се борити да би смо успели опстати у будућности. Губитак будућности детета није као губитак на изборима, већ је то губитак живота наредних генерација. Жалосно је што се за све понашамо као да има времена и као да ћемо наћи решења. Не, немамо! Нити ћемо их имати ако се надамо да ћемо их у будућности наћи.

Ми смо само деца и наравно да немамо решења, али одрасли морају схватити да их немају ни они.

Анђела Благојевић, Илк

Легална корупција

Појавом мегамаркета који нам пружају већи асортиман и ниже цене мале продавнице из комшилука се избегавају у широком луку. Евентуална куповина се односи на свакодневне намирнице. Млађа популација због недостатка времена у току недеље у већу куповину обично иде викендом, аутом на периферију града где су најчешће смештени мегамаркети.

С обзиром на то да је реч о предвиђању већих количина и асортимана за дужи временски период, желимо да пронађемо све на једном месту. Не желимо „кратере” у полицама који су резултат намерног недопуњавања робом како би се „прогурали” нови производи, као и они чије су позиције плаћеније.

У Србији се 70% малопродајног тржишта налази у власништву неколико предузећа. Маркетинг оријентација, која пропагира производњу као резултат потреба потрошача, јесте илузија, а производна оријентација стварност.

Вертикална интеграција уназад, претварање купаца у добављаче и производња приватних робних марки довела је до нестајања или поскупљења познатих брендова.

Наше највеће фабрике једну или две смене користе за производњу производа приватних робних марки које су власништво највећих малопродајних ланаца. Када својим капацитетима не могу да одговоре захтевима малих купаца, те исте фабрике се одлучују да одрже сарадњу само са

великима. Омча се затеже када и они одбију сарадњу.

Произвођачи су тада принуђени да издвајају милионске своте новца за плаћање места у полици, улиставање производа по бар-кодovima, плаћање чеоних гондола, банера и билборда унутар објекта и ван њега, као и одобравање великих рабата, не би ли се њихови производи нашли на полицама у трговинама. Овакво улагање није ништа друго до легално подмићивање.

Резултат подмићивања и смањеног обима производње је пораст цена познатих брендова, њихово све чешће изостајање у понуди малопродаја, као и урушавање пословања фабрика и јачање монополске позиције кроз заокруживање производно-продајног процеса власника малопродајних система.

Највећи револт постоји код млађе популације, која има израженије захтеве и склоност да одабира познате и скупље брендове – циљна група мегамаркета. С друге стране, малим продавницама циљна група су најчешће старије особе, којима је ограничена мобилност и којима је цена најважнији фактор куповине.

Проблем је што се продаја јефтиних приватних робних марки обавља једино у власничким мегамаркетима, па су мале продавнице принуђене да те производе купе за готов новац и путем сиве економије препродају у својим продавницама.

Избор се своди на крилатицу Хенрија Форда, представника производне оријентације: „Можете добити ауто било које боје, докле год је реч о црној боји!”

Ивана Живановић, професор

Професори под лупом

Чланови статистичке секције, ученици IVе, (Невена Ненадов, Јована Јанковић, Марија Анђелковић и Марија Јовановић), у договору са наставником статистике одлучили су да ове године циљ њиховог истраживања буду ставови ученика о раду наставника.

Како је самовредновање један од кључних задатака Развојног плана школе за период 2007—2012, то је ово истраживање подржано и од стручних органа школе.

Анкетирано су сви ученици четвртог разреда, и они су оцењивали своје професоре према десет одабраних аспеката, оценама од 1 до 5.

Ученици су били одушевљени што су коначно добили овакву могућност, па тако професори, после четири године једностраног оцењивања, сада могу да се упознају и са ставовима ученика.

На основу 100% сређених упитника дошло се до следећих закључака:

Просечна оцена професора је врлодобар (3,94).

Професори могу бити задовољни залагањем на часу јер су овде остварили највиши ниво оцене врлодобар (4,19).

Више труда и промишљања треба да уложе у побољшање атмосфере на часу (3,93), реално оцењивање (4,04), давање повратних информација о раду (4,02), више разговора о настави и одељењу (4,02), однос према ученицима (4,13).

Професоре би највише требало да забрине јасноћа критеријума оцењивања, јер су овде добили најнижу оцену (3,91).

Ипак, већина ученика би поново уписала ову школу, али очекују неке промене како у наставном програму, тако и у раду наставника.

Ово истраживање треба схватити као помоћ наставницима да побољшају свој рад и односе са садашњим и будућим ученицима, како би углед школе и даље растао, а чланови секције се надају да ће се ово истраживање наставити и усавршавати наредних година.

Чланови статистичке секције

Годишњи одмор на „Фарми”

Истраживачки рад статистичке секције

Ученици IV_{e3} (Дарко Радосављевић, Александар Пајић, Милош Стокић, Александар Редић, Милош Ристић и Никола Миловановић) наше школе су ове године урадили два статистичка истраживања:

- интересовање грађана за ријалити шоу,
- лични осећај квалитета животног стандарда.

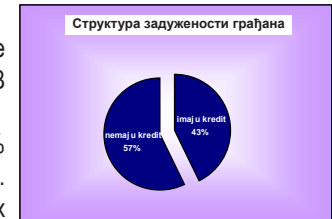
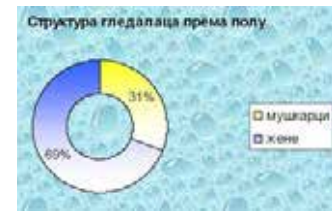
Чланови секције, веома заинтересовани и расположени, 24. марта 2011. од јутарњих часова кренули су у прикупљање података. Без икакве статистичке анализе, одмах су констатовали да су грађани нервозни, љутити и нерасположени за сарадњу – на постављена питања одговарали су у журби и незаинтересовано. Међутим, након сређивања података о животном стандарду разумљивије је ово одбојно понашање наших суграђана. Код највећег броја грађана само један члан домаћинства остварује приходе и то углавном на државним јаслама. Немају могућности да добију кредит, што је добро, јер нису презадужени, али и лоше, јер годишњи одмор могу да проводе једино код куће, уз ТВ и ријалити програме.

На основу прикупљених података о интересовању за ријалити програме уочено је да 39% анкетираних редовно прати ове програме.

Ову врсту програма прати 40% анкетираних мушкараца, док је код жена то учешће 36%.

Најгледанија је „Фарма”, а анкетирани признају да понекад прате и образовне емисије. Утешно је што се више од половине анкетираних не би пријавило да учествује у овим програмима и што гледаоци углавном припадају старијој популацији, од 35 до 60 година.

Дарко Радосављевић, IV_{e3}

Неуморни шахисти Шаховски клуб Економско-трговинске школе

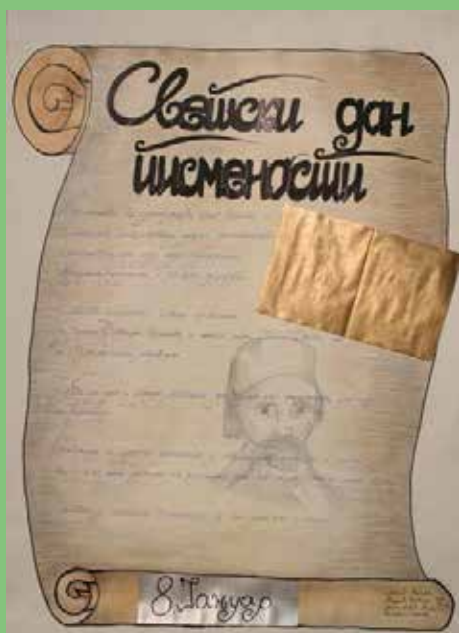
По четврти пут одиграо се турнир у шаху у организацији шаховског клуба Економско-трговинске школе. Турнир је одржан 9. априла. Својим присуством турнир су увеличали представници Шаховског савеза. Судије на турниру били су др Љубиша Рајковић, професор Живорад Џамић, као и професионални ФИДА судија Славиша Мицковић. Прво место освојио је Милош Грујић, друго место Ана Ковачевић, треће место припало је Дарку Радосављевићу. Клуб је организовао и пријатељски меч између ученика и

професора, поводом одласка у пензију пријатеља клуба др Љубише Рајковића. Такође у сарадњи са Шаховским савезом централне Србије, чланови клуба учествовали су на следећим смотрима: 27. 11. 2011. – Лига Браничевског округа, 11. 12. 2010. – Кадетско такмичење младих, Шаховског савеза Браничевског округа, и 12. 3. 2011. – Гран при Браничевског округа.

Дарко Радосављевић,
IV_{e3}

Поводом 160 година школе и Међународне године младих (од 12. 8. 2010. до 12. 8. 2011.), а на дан духовности, 27. јануара, отворена је изложба ученичких радова на тему „Породица, здравље и људска права”.

Галерија импулса

Читаоница школске библиотеке права је галерија за младу читалачку душу. Правећи прве кораке поред паноа, посетиочево око може запазити немалу креативност и охрабрујући елан аутора-уметника. Њихова инспирација путује преко широког опсега тема: од прагматских до културних, па тако, корачајући даље, посматрач разгледа хуманистичке поруке младих: о здрављу, о правима, о писмености, о књижи. Зауостављамо се на Мирослављевом јеванђељу: нечија пажљива и, чини се, вешта рука усудила се да парира Григорију Дијаку. Посебно остајемо одушевљени стваралачким импулсом који се види на списку заслужених за ово остварење, а он је сачињен у виду малог етимолошког ономастикона. Нико неће проћи кроз ову изложбицу а да не добије идеју како да постане бољи ђак, бољи стваралац, бољи – човек.

Ђорђе Јанковић, професор